

1 Proti komu lze zahájit insolvenční řízení?

Postupy a řízení, které stanoví zákon č. 85/2014 o předcházení platební neschopnosti a insolvenčních řízeních (*Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*), se použijí na podnikatele (*profesioniști*) podle čl. 3 odst. 2 občanského zákoníku, vyjma těch, kteří vykonávají svobodné povolání, a těch, jejichž platební neschopnost se řídí zvláštními předpisy (článek 3 zákona č. 85/2014 o předcházení platební neschopnosti a insolvenčních řízeních).

2 Jaké jsou podmínky pro zahájení insolvenčního řízení?

Je-li řízení zahájeno na žádost dlužníka, musí se jednat o platební neschopnost, kdy dlužník nemá k dispozici dostatečné prostředky na zaplacení dluhů, které jsou jisté, likvidní a splatné a které mohou činit nejvýše 40 000 RON; je-li řízení zahájeno na žádost věřitele, musí se jednat o platební neschopnost, kdy dlužník nemá k dispozici dostatečné prostředky na zaplacení pohledávky, která je jistá, likvidní a splatná a která musí činit více než 40 000 RON (nezaplacení dluhu po uplynutí 60 dnů po datu splatnosti).

Insolvenční řízení se vztahuje také na autonomní správy (čl. 3 odst. 2 zákona č. 85/2014).

Insolvenční řízení se nevztahuje na předuniverzitní a univerzitní vzdělávací zařízení a instituce a subjekty uvedené v článku 7 nařízení vlády č. 57/2002 o vědeckém výzkumu a technologickém rozvoji, schváleného ve znění zákona č. 324/2003, ve znění pozdějších předpisů a doplnění (čl. 2 odst. 3 zákona č. 85/2014).

3 Jaký majetek tvoří majetkovou podstatu? Jak se nakládá s majetkem, který dlužník nabyt nebo na něj přešel po zahájení insolvenčního řízení?

Majetek dlužníka zahrnuje všechna aktiva a vlastnická práva, včetně aktiv a práv získaných při insolvenčním řízení, která mohou být předmětem vymáhání pohledávek (*executare silită*) podle občanského soudního řádu (čl. 5 odst. 5 zákona č. 85/2014).

4 Jaké pravomoci má dlužník a jaké insolvenční správce?

Po zahájení insolvenčního řízení je jmenován zvláštní správce (*administrator special*) nebo insolvenční správce (*practician în insolvență*); podle typu řízení je insolvenčním správcem buď soudem jmenovaný správce majetkové podstaty (*administrator judiciar*) v rámci reorganizace pod dohledem soudu, nebo soudem jmenovaný likvidátor (*lichidator judiciar*) v případě likvidace (*faliment*).

Zvláštní správa

Zvláštní správce (*administrator special*) je fyzická nebo právnická osoba, kterou jmenuje valná hromada akcionářů nebo společníků dlužníka a která je zmocněna zastupovat jejich zájmy v řízení a provádět nezbytné správní úkony jménem dlužníka, pokud je dlužník oprávněn spravovat své vlastní záležitosti (čl. 5 odst. 4 zákona č. 85/2014).

Zvláštní správce má tyto povinnosti:

- účastnit se soudních řízení týkajících se žalob uvedených v člincích 117–122 nebo žalob v důsledku nedodržení článku 84 jako zástupce dlužníka;
- vznášet námitky postupem, který upravuje zákon;
- navrhnout plán reorganizace;
- po potvrzení plánu, a pokud dlužník nebyl zbaven práva spravovat své záležitosti, spravovat záležitosti dlužníka pod dohledem správce majetkové podstaty jmenovaného soudem;
- po zahájení likvidačního řízení se účastnit pořizování soupisu majetku a podepsat zprávu, obdržet konečnou zprávu a účetní závěrku a účastnit se schůze svolané za účelem vyřešení námitek a schválení zprávy;
- obdržet oznámení o ukončení řízení.

Je-li dlužník zbaven práva spravovat své záležitosti, zastupuje jej správce majetkové podstaty nebo likvidátor, který také vede jeho obchodní činnost; úkol zvláštního správce je pak omezen na zastupování zájmů akcionářů nebo společníků (článek 56 zákona č. 85/2014).

Soudem jmenovaný správce majetkové podstaty (*administrator judiciar*)

Správce majetkové podstaty může být fyzická nebo právnická osoba (včetně zástupce právnické osoby) a musí se jednat o insolvenčního správce v souladu se zákonem. Hlavní povinnosti správce majetkové podstaty jsou tyto:

- přezkoumat ekonomickou situaci dlužníka a předložené dokumenty, připravit zprávu navrhuji buď zahájení zjednodušeného řízení, nebo pokračování monitorovacího období v rámci běžného řízení a předložit zprávu pověřenému soudci (*judcător-sindic*) ke schválení ve lhůtě, kterou soudce stanovil, nejpozději však do 20 dní od jmenování správce;
- přezkoumat obchodní činnost dlužníka a připravit podrobnou zprávu uvádějící příčiny a okolnosti, které vedly k platební neschopnosti, upřesňující jakékoli případné předběžné důkazy nebo údaje týkající se osob, které mohou být za tento stav odpovědné, a existenci důvodů pro uznání jejich odpovědnosti, a zkoumající jakoukoli reálnou možnost reorganizace podniku dlužníka nebo vysvětlující důvody, proč by reorganizace nebyla možná, a založit tuto zprávu do spisu ve lhůtě stanovené pověřeným soudcem, nejpozději však do 40 dnů od jmenování správce;
- jestliže dlužník nesplnil svoji povinnost předložit účetní záznamy v zákonem stanovených lhůtách, připravit tyto záznamy, a pokud dlužník účetní záznamy předložil, zkontrolovat, opravit a doplnit je;
- sestavit plán reorganizace podniku dlužníka, a to podle obsahu zprávy uvedené v písmeni a);
- dohlížet na operace týkající se správy majetku dlužníka;
- vykonávat obchodní činnost dlužníka, zcela či částečně, v případě částečného výkonu dodržovat povinnosti správce a podmínky pro uskutečňování plateb z majetkového účtu dlužníka v souladu s výslovnými specifikacemi pověřeného soudce;
- svolávat schůze věřitelů nebo akcionářů či společníků dlužníka, který je právnickou osobou, předsedat těmto schůzím a zajišťovat pro ně služby sekretariátu;
- podávat žaloby na neplatnost podvodného jednání nebo transakcí ze strany dlužníka, které poškozují práva věřitelů, a některých převodů majetku, obchodních transakcí uskutečněných dlužníkem a záruk smluvně poskytnutých dlužníkem, které mohou poškodit práva věřitelů;
- okamžitě vyrozumět pověřeného soudce, pokud správce zjistí, že dlužník nemá žádný majetek nebo že jeho majetek nedostačuje k pokrytí soudních výdajů;

- j) ukončit některé smlouvy uzavřené dlužníkem;
 - k) přezkoumat pohledávky a případně je napadnout, vyzoomět věřitele v případech, kdy pohledávky nebyly uznány nebo byly uznány jen částečně, a sestavit seznam pohledávek;
 - l) vymáhat pohledávky, zajistit vymáhání pohledávek s ohledem na majetek dlužníka nebo peněžní částky, které dlužník převedl před zahájením řízení, a podávat žaloby za účelem vymození pohledávek dlužníka, přičemž za tímto účelem může využívat služeb právníků;
 - m) uzavírat smíry, splácet dluhy, zprostit ručitele povinností a upustit od zajištění, pokud to schválí pověřený soudce;
 - n) informovat pověřeného soudce o jakémkoli problému, který by vyžadoval jeho rozhodnutí;
 - o) sestavit soupis majetku dlužníka;
 - p) zadat ocenění majetku dlužníka, které musí být dokončeno do data stanoveného pro předložení konečného seznamu pohledávek;
 - q) zaslat oznámení o zapsání zprávy o ocenění majetku do spisu za účelem zveřejnění ve Věstníku insolvenčních řízení (BPI), a to do dvou dnů od zápisu.
- Pověřený soudce** může svým rozhodnutím (*Incheiere*) pověřit správce majetkové podstaty ještě dalšími úkoly kromě úkolů uvedených v odstavci 1, vyjma úkolů, které ze zákona spadají do výhradní působnosti soudce.

Správce majetkové podstaty předkládá měsíční zprávy, v nichž popisuje plnění svých povinností, včetně těch, které se týkají pokračování operací prováděných na základě předchozího souhlasu, odůvodňuje výdaje vzniklé při správě řízení a jakékoli další výdaje vyplacené z majetku dlužníka a případně uvádí podrobnosti o tom, jak pokračuje v soupisu majetku. Zpráva bude obsahovat informace týkající se dodržování daňových povinností, získání nebo obnovení souhlasu s výkonem činnosti, dokumenty vypracované orgány dohledu a odměnu soudem jmenovaného správce majetkové podstaty a způsob výpočtu této odměny (čl. 59 odst. 1 zákona č. 85/2014).

Při plnění svých povinností může správce majetkové podstaty využívat služeb odborníků, jako jsou právníci, účetní, odhadci a další specialisté. V souladu s odstavcem 1 nesmí být jmenována žádná osoba vázaná smlouvou, která by mohla způsobit střet zájmů; v takovém případě se musí vzdát funkce, nebo může být odvolána za podmínek stanovených v člancích 43 a 44 zákona č. 134/2010, občanského soudního řádu, znovu zveřejněném, ve znění pozdějších předpisů a doplnění (čl. 61 odst. 2). Správce majetkové podstaty jmenovaný soudem a jakýkoli věřitel mohou předkládat námítky vůči zprávám o ocenění vypracovaným v dané věci.

Soudem jmenovaný likvidátor (*lichidator judiciar*)

Jestliže pověřený soudce vydá likvidační příkaz, jmenuje likvidátora, který jej vykoná. Povinnosti správce majetkové podstaty končí dnem, kdy pověřený soudce stanoví povinnosti likvidátora. Hlavní povinnosti likvidátora jsou tyto:

- a) přezkoumat obchodní činnost dlužníka, v souvislosti s níž bylo zjednodušené řízení zahájeno, co se týče skutkové situace, a vypracovat podrobnou zprávu o příčinách a okolnostech, které vedly k platební neschopnosti, specifikující osoby, které mohou být za platební neschopnost odpovědné, a existenci důvodů pro uznání jejich odpovědnosti;
- b) vykonávat obchodní činnost dlužníka;
- c) podávat žaloby na neplatnost podvodného jednání a transakcí dlužníka, které poškozují práva věřitelů, a některých převodů majetku, obchodních transakcí uskutečněných dlužníkem a důvodů k upřednostnění stanovených dlužníkem, které mohou poškodit práva věřitelů;
- d) připojovat plomby, sestavovat soupis majetku a přijímat odpovídající opatření k ochraně majetku;
- e) ukončit některé smlouvy uzavřené dlužníkem;
- f) přezkoumat pohledávky a případně je napadnout, vyzoomět věřitele v případech, kdy pohledávky nebyly uznány nebo byly uznány jen částečně, a sestavit seznam pohledávek;
- g) zajistit vymáhání pohledávek s ohledem na majetek dlužníka vzniklých na základě převodu majetku nebo peněžních částek, který dlužník provedl před zahájením řízení, vymáhat pohledávky a podávat žaloby za účelem vymození pohledávek dlužníka, přičemž za tímto účelem může využívat služeb právníků;
- h) přijímat jménem dlužníka platby a zanášet je do majetkového účtu dlužníka;
- i) prodat majetek dlužníka v souladu s tímto zákonem;
- j) uzavírat smíry, splácet dluhy, zprostit ručitele povinností a upustit od zajištění, pokud to schválí pověřený soudce;
- l) informovat pověřeného soudce o jakémkoli problému, který by vyžadoval jeho rozhodnutí; l) plnit další úkoly uložené rozhodnutím pověřeného soudce.

Pokud jde o řízení o vyrovnání s věřiteli (*concordat preventiv*), dlužník se účastní řízení prostřednictvím svých zákonných či dohodnutých zástupců.

Správce vyrovnání s věřiteli (*administrator concordatar*) má tyto povinnosti:

- a) sestavit seznam věřitelů zahrnující věřitele, jejichž pohledávky byly napadeny nebo jsou předmětem probíhajícího soudního řízení, a seznam věřitelů, kteří podepsali dohodu o vyrovnání; má-li věřitel pohledávku vůči dlužníkům, kteří nesou společnou a nerozdílnou odpovědnost, v rámci řízení o vyrovnání s věřiteli, bude tento věřitel zapsán na seznam věřitelů s nominální hodnotou pohledávky, dokud nebude vyrovnána v plné výši;
- b) společně s dlužníkem vypracovat návrh dohody o vyrovnání a jeho součástí nebo návrh dohody o vyrovnání a ozdravného plánu;
- c) přijímat opatření s cílem smírně urovnat jakýkoli spor vzniklý mezi dlužníkem a věřiteli nebo mezi věřiteli;
- d) požádat pověřeného soudce o schválení dohody o vyrovnání;
- e) dohlížet na plnění povinností, k nimž se dlužník v dohodě o vyrovnání zavázal;
- f) bezodkladně informovat schůzi věřitelů, kteří jsou stranou dohody o vyrovnání, o jakémkoli případu, kdy dlužník neplní či neplní řádně své povinnosti;
- g) připravovat měsíční či čtvrtletní zprávy o činnosti správce vyrovnání s věřiteli a o obchodní činnosti dlužníka a předkládat je na schůzi věřitelů; zpráva správce vyrovnání s věřiteli by měla též zahrnovat stanovisko správce k existenci či neexistenci důvodů pro předčasné ukončení dohody o vyrovnání;
- h) svolávat schůzi věřitelů, kteří jsou stranou dohody o vyrovnání;
- i) podat k soudu žádost o ukončení řízení o vyrovnání s věřiteli;
- j) plnit veškeré další úkoly uvedené v této kapitole, které stanoví dohoda o vyrovnání s věřiteli nebo uloží pověřený soudce (článek 19 zákona č. 85/2014).

5 Za jakých podmínek lze uplatnit započtení pohledávek?

Zahájení insolvenčního řízení nemá vliv na právo žádného z věřitelů požadovat započtení své pohledávky proti pohledávce dlužníka vůči danému věřiteli, jsou-li ke dni zahájení řízení splněny zákonem stanovené požadavky pro zákonné započtení. Započtení může zaznamenat také správce majetkové podstaty nebo likvidátor. Započtení se vztahuje také na vzájemné pohledávky vzniklé po zahájení insolvenčního řízení.

6 Jaké účinky má insolvenční řízení na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou?

Probíhající smlouvy zůstávají při zahájení řízení v platnosti. Jakékoli smluvní ustanovení, které stanoví ukončení smlouvy, ztrátu možnosti využít běžné doby platnosti smlouvy nebo předčasné splacení v případě zahájení insolvenčního řízení, je neplatné. Pravidlo, že probíhající smlouvy zůstávají v platnosti a že ustanovení o ukončení smlouvy nebo urychlené realizaci závazků jsou neplatná, se nepoužije na způsobilé finanční smlouvy nebo na dvoustranné započtení podle způsobilé finanční smlouvy nebo dvoustranné dohody o započtení.

V zájmu maximalizace hodnoty majetku dlužníka během promlčecí lhůty tří měsíců od zahájení řízení může správce majetkové podstaty nebo likvidátor ukončit jakoukoli smlouvu, probíhající nájemní smlouvu nebo jinou dlouhodobou smlouvu, pokud tyto smlouvy nebyly plněny v plném či významném rozsahu všemi dotčenými stranami. Je-li smlouva takto ukončena, může druhá strana po dlužníkovi požadovat odškodné.

Pokud během prvních tří měsíců od zahájení řízení smluvní strana správci majetkové podstaty či likvidátorovi zašle žádost o ukončení smlouvy, musí správce nebo likvidátor odpovědět do 30 dnů od obdržení žádosti. Neučiní-li tak, považuje se smlouva za ukončenou a správce nebo likvidátor již nemůže požadovat plnění podle dané smlouvy.

Právní předpisy též upravují stav některých konkrétních smluv, jako jsou smlouvy o poskytování veřejných služeb, nájemní smlouvy nebo rámcové dohody o započtení.

7 Jaké účinky má insolvenční řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli (s výjimkou probíhajících soudních řízení)?

Od data oznámení rozhodnutí o schválení dohody o vyrovnání s věřiteli jsou jednotlivé žaloby proti dlužníkům podané věřiteli, kteří dohodu podepsali, a promlčecí lhůta pro právo požádat o vymáhání pohledávek vůči dlužníkovi, automaticky pozastaveny.

Úroky, sankce a další výdaje vzniklé věřitelům, kteří dohodu podepsali, nejsou pozastaveny vyjma případů, kdy k tomu poskytl písemný souhlas, přičemž tento souhlas je uveden v návrhu dohody o vyrovnání s věřiteli.

Rozhodnutím, kterým pověřený soudce schválí dohodu o vyrovnání s věřiteli, se pozastavují všechna řízení týkající se nuceného vymáhání.

Na žádost správce vyrovnání s věřiteli může pověřený soudce uložit věřitelům, kteří nepodepsali dohodu o vyrovnání, odklad splatnosti pohledávky nejdéle o 18 měsíců, pokud dlužník věřitelům poskytl záruky. Během tohoto období nevznikají v souvislosti s danou pohledávkou žádné úroky, sankce ani jiné výdaje. Pravidlo o odkladu splatnosti pohledávky se nepoužije na způsobilé finanční smlouvy a dvoustranné započtení podle způsobilé finanční smlouvy nebo dvoustranné dohody o započtení.

Dohoda o vyrovnání s věřiteli je účinná vůči rozpočtovým věřitelům (*creditori bugetari*), pokud splňuje zákonná ustanovení o státní pomoci ve vnitrostátním a evropském právu.

Během plnění schválené dohody o vyrovnání s věřiteli nemůže být proti dlužníkovi zahájeno insolvenční řízení.

Jakýkoli věřitel, kterému byl během řízení vydán exekuční titul vůči dlužníkovi, může požádat o připojení k dohodě o vyrovnání nebo může svoji pohledávku vymáhat jinými způsoby stanovenými zákonem.

Všechny soudní a mimosoudní úkony a jakákoliv opatření k nucenému vymáhání pohledávek z majetku dlužníka jsou od zahájení insolvenčního řízení automaticky pozastaveny. Věřitelé mohou svá práva uplatnit pouze v rámci insolvenčního řízení tím, že podají žádost o uznání pohledávek. Zahájením řízení se pozastavují veškeré promlčecí lhůty pro podání žaloby.

8 Jaké účinky má insolvenční řízení na pokračování soudních řízení, které probíhají v okamžiku zahájení insolvenčního řízení?

Všechny soudní a mimosoudní úkony a jakákoliv opatření k nucenému vymáhání pohledávek z majetku dlužníka jsou od zahájení insolvenčního řízení automaticky pozastaveny.

Nepozastavují se tato řízení:

- odvolání podaná dlužníkem proti žalobám podaným věřitelem nebo věřiteli před zahájením řízení a občanskoprávní nároky připojené k trestnímu stíhání (*acțiunile civile din procesele penale*) proti dlužníkovi;
- soudní žaloby proti spoludlužníkům nebo třetím stranám, které jsou ručiteli;
- probíhající mimosoudní řízení před sportovními komisemi v rámci sportovních svazů činných v souladu se [zákonem č. 69/2000](#) o tělesné výchově a sportu (*Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000*), ve znění pozdějších předpisů, týkající se jednostranného ukončení pracovních smluv s jednotlivými hráči nebo občanskoprávních dohod a sportovních sankcí platných pro takové situace a jakékoli ostatní spory týkající se práva hráčů účastnit se soutěží.
- soudní žaloby na určení existence nebo výše pohledávek vůči dlužníkovi, které vznikly po datu zahájení řízení. V případě takových pohledávek může být během období monitorování a reorganizace vyhotovena žádost o platbu a odeslána s potvrzením o přijetí. Tato žádost bude posouzena soudem jmenovaným správcem majetkové podstaty do 15 dnů od přijetí v souladu s ustanoveními čl. 106 odst. 1, která se použijí přiměřeně, aniž by tyto pohledávky byly zahrnuty do seznamu pohledávek.

Proti opatřením nařízeným správcem majetkové podstaty lze podat odvolání.

Nutno poznamenat, že uvedené pozastavení sporů se použije pouze na soudní spory týkající se pohledávek vůči majetku dlužníka, nikoli sporů týkajících se nemajetkových práv a povinností, které u soudu, u něhož bylo řízení zahájeno, pokračují.

9 Jaké jsou hlavní rysy účasti věřitelů na insolvenčním řízení?

Je svolána schůze všech věřitelů dlužníka, který je v platební neschopnosti.

Schůzi věřitelů (*adunarea creditorilor*) svolává soudem jmenovaný správce majetkové podstaty nebo likvidátor, který této schůzi také předsedá. Správce nebo likvidátor svolá známé věřitele v případech výslovně stanovených zákonem, kdykoli je to potřeba.

Schůze věřitelů se svolává prostřednictvím oznámení zveřejněného ve Věstníku insolvenčních řízení nejméně pět dní před jejím konáním; oznámení musí obsahovat program schůze. Věřitelé mohou na schůzi zastupovat zástupci jednající na základě zvláštní a platné plné moci nebo v případě rozpočtových věřitelů a dalších právních subjektů na základě pověřovacího aktu podepsaného vedoucím oddělení. Vyjma případů, které zákon výslovně zakazuje, mohou věřitelé také hlasovat korespondenčně.

Vyjma situací, kdy zákon vyžaduje zvláštní většinu, může schůze věřitelů jednat platně, jestliže se jí účastní držitelé pohledávek, jejichž součet představuje alespoň 30 % celkové výše pohledávek s hlasovacím právem vůči majetku dlužníka, a rozhodnutí se na schůzi přijímají, pokud pro hlasuje většina přítomných držitelů pohledávek (podle hodnoty pohledávky) s hlasovacím právem. Hlas s výhradou určitých podmínek se považuje za hlas proti. Věřitelé, kteří platně hlasují korespondenčně, se též považují za přítomné.

Po svolání první schůze může pověřený soudce a poté věřitelé jmenovat výbor, který se skládá v závislosti na počtu věřitelů ze tří až pěti věřitelů vybraných z věřitelů s hlasovacím právem s přednostními pohledávkami, rozpočtovými pohledávkami a nezajištěnými pohledávkami v pořadí podle výše pohledávky.

Výbor věřitelů (*comitetul creditorilor*) má tento mandát:

- provést přezkoumání situace dlužníka a vydat doporučení pro schůzi věřitelů týkající se pokračování podnikání dlužníka a navrhovaného plánu reorganizace;
- jednat o podmínkách jmenování se správcem nebo likvidátorem, kterého by měl podle přání věřitelů soud jmenovat;
- zohlednit zprávy, které vypracuje správce majetkové podstaty nebo likvidátor, přezkoumat je a v případě potřeby podat vůči nim námítky;
- připravovat zprávy, které se předloží na schůzi věřitelů, týkající se opatření přijatých správcem majetkové podstaty nebo likvidátorem a jejich účinků a navrhnout jiná opatření s odůvodněním;
- požadovat odebrání práva dlužníka spravovat své záležitosti;
- podávat žaloby na neplatnost určitého podvodného jednání nebo transakcí dlužníka, které poškozují věřitele, pokud příslušnou žalobu nepodal správce majetkové podstaty nebo likvidátor.

10 Jakým způsobem může insolvenční správce používat majetek v majetkové podstatě nebo s ním nakládat?

V závislosti na konkrétní situaci dlužníka a na tom, zda dlužníkovi bylo odňato právo spravovat své záležitosti či nikoli, má insolvenční správce tyto povinnosti.

Správce majetkové podstaty dohlíží na operace týkající se správy majetku dlužníka. Vykonává obchodní činnost dlužníka, zcela či částečně, v případě částečného výkonu dodržuje povinnosti správce a podmínky pro uskutečňování plateb z majetkového účtu dlužníka v souladu s výslovnými specifikacemi pověřeného soudce.

Vymáhá pohledávky, uzavírá smíry, provádí soupis majetku a zajišťuje prodej majetku dlužníka.

Dlužník může majetek používat pouze tehdy, pokud nepozbyl práva spravovat své záležitosti, a v mezích své současné obchodní činnosti, přičemž je pod dohledem a kontrolou soudem jmenovaného správce.

Po zahájení likvidačního řízení obchodní činnost dlužníka spravuje likvidátor, který rovněž ukončuje smlouvy, vymáhá pohledávky, zajišťuje prodej majetku, uzavírá smíry, přijímá platby na účet dlužníka atd. Při likvidaci může s majetkem dlužníka nakládat pouze likvidátor jmenovaný soudem.

11 Jaké pohledávky mají být přihlášeny za majetkovou podstatou dlužníka a jak se nakládá s pohledávkami, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení?

Všichni věřitelé, jejichž pohledávky vznikly před zahájením řízení, vyjma zaměstnanců, jejichž pohledávky zaznamená správce majetkové podstaty na základě účetních záznamů, musejí předložit žádost o uznání svých pohledávek ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o zahájení řízení a k žádosti musejí přiložit všechny potřebné podklady. Veškeré pohledávky předložené k uznání a zápisu do rejstříku soudu budou považovány za platné a přesné, pokud je nenapadne dlužník, soudem jmenovaný správce majetkové podstaty nebo jiní věřitelé. Pohledávky uvedené na seznamu pohledávek se vypořádají v rámci insolvenčního řízení v zákonem stanoveném pořadí pro rozdělování.

Pohledávky vzniklé po zahájení řízení, v období monitorování nebo v průběhu řízení o nuceném vyrovnání budou vypořádány v souladu s příslušnými doklady a nemusejí být zahrnuty do majetkové podstaty. Toto pravidlo se použije také na pohledávky vzniklé po zahájení likvidačního řízení.

12 Jaká pravidla platí pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek?

Vyjma zaměstnanců, jejichž pohledávky zaznamenává správce majetkové podstaty na základě účetních záznamů, musejí všichni věřitelé, jejichž pohledávky vznikly před zahájením řízení, podat žádost o uznání svých pohledávek ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o zahájení řízení. Žádost musí obsahovat: jméno, adresu bydliště nebo sídla věřitele, dlužnou částku, odůvodnění pohledávky a podrobné informace týkající se případných důvodů pro přednostní pořadí pohledávky. Podklady k pohledávce a odůvodnění přednostního pořadí se přiloží k žádosti nejpozději ve lhůtě stanovené pro podání vlastní žádosti.

Žádost o uznání pohledávky musí být podána, i když pohledávka není uvedena v exekučním titulu. Pohledávky, které k datu zahájení řízení ještě nejsou splatné nebo které jsou podmíněné splněním určitých podmínek, budou zahrnuty do majetkové podstaty.

Podá-li žádost o uznání pohledávky poškozená strana v občanskoprávním sporu spojeném s trestním řízením, bude pohledávka zapsána, avšak bude odložena až do konečného rozhodnutí v dané věci ve prospěch poškozené strany.

Pohledávky splňující požadavky pro přednostní vypořádání se uvedou na konečném seznamu až do výše tržní hodnoty záruky, která se stanoví na základě odhadu, jehož provedení zadal správce majetkové podstaty nebo likvidátor a který provedl odhadce (*evaluator*).

Všechny pohledávky budou přezkoumány, vyjma pohledávek potvrzených vykonatelným rozhodnutím a vykonatelným rozhodčím nálezem; přezkum rovněž nezahrnuje rozpočtové pohledávky vzniklé na základě exekučního titulu, které nebyly napadeny ve lhůtách stanovených příslušnými právními předpisy.

Správce majetkové podstaty nebo likvidátor sestaví předběžný seznam pohledávek, který mohou jakákoli zainteresovaná strana, dlužník nebo věřitel před pověřeným soudcem napadnout. Výjimku představují situace, kdy zahájení řízení bylo oznámeno v rozporu s předpisy o předvolání a oznamování procesních úkonů. Držitel pohledávky, která vznikla před zahájením řízení, který nepodá žádost o uznání pohledávky ve stanovené lhůtě (lhůta je uvedena v oznámení a činí maximálně 45 dní od zahájení řízení), ztratí právo na zahrnutí na seznam věřitelů a nezíská postavení věřitele oprávněného k účasti v řízení v souvislosti s danou pohledávkou. Věřitel nebude oprávněn vymáhat pohledávku vůči dlužníkovi nebo členům či partnerům v právním subjektu dlužníka, kteří mají neomezenou právní odpovědnost, po ukončení řízení, pokud dlužník není usvědčen z trestného činu způsobení úpadku (*bancrută simplă*) nebo z podvodného úpadku (*bancrută frauduloasă*) nebo není činěn odpovědným za podvodné platby či převody. Ztrátu nároku konstatuje správce majetkové podstaty nebo likvidátor, který věřitele nezařadí na seznam věřitelů.

13 Jaká pravidla platí pro rozdělování výtěžku? Jaké je pořadí pohledávek a práv věřitelů?

Výtěžek z prodeje majetku a práv z majetkové podstaty dlužníka, který je zajištěn ve prospěch věřitele na základě přednostního vypořádání, bude rozdělen v tomto pořadí:

poplatky, kolkovné a veškeré další výdaje vzniklé na základě prodeje dotčeného majetku, včetně výdajů nezbytných k zakonzervování a správě tohoto majetku, výdajů vzniklých věřiteli v rámci nuceného vymáhání pohledávek, pohledávky dodavatelů veřejných služeb vzniklé po zahájení řízení a odměna splatná osobám zaměstnaným ve společném zájmu všech věřitelů k datu rozdělování, která bude stanovena poměrově podle hodnoty veškerého majetku dlužníka;

pohledávky přednostních věřitelů, které vznikly během insolvenčního řízení; tyto pohledávky zahrnují kapitál, úroky a případně další vedlejší náklady; pohledávky přednostních věřitelů, včetně celého kapitálu, úroků a přírůžek a pokut jakéhokoli druhu.

Pokud výtěžek z prodeje majetku nestačí k uhrazení dotčených pohledávek v plné výši, mají věřitelé nezajištěnou pohledávku, případně rozpočtovou pohledávku na chybějící rozdíl, která bude zařazena mezi ostatní pohledávky do odpovídající kategorie. Jestliže po vyplacení částek uvedených výše zůstane přebytek, likvidátor jej uloží na účet majetkové podstaty dlužníka. Pohledávky v likvidačním řízení se hradí v tomto pořadí:

1. poplatky, kolkovné a veškeré další výdaje vzniklé při řízení z téhož titulu zákona, včetně výdajů nezbytných k zakonzervování a správě majetku dlužníka, k pokračování obchodní činnosti a vyplacení odměny splatné osobám zaměstnaným pro účely řízení;
2. pohledávky vzniklé z financování poskytnutého během řízení;
3. pohledávky vzniklé z pracovního poměru;
4. pohledávky vzniklé na základě pokračování obchodní činnosti dlužníka po zahájení řízení, pohledávky splatné spoludodavatelům a třetím stranám, které jsou nabyvateli v dobré víře nebo dílčími nabyvateli, kteří svůj majetek nebo jeho hodnotu vrátí do majetkové podstaty dlužníka;
5. rozpočtové pohledávky;
6. pohledávky na částky, které dlužník dluží třetím stranám na základě vyživovacích povinností, přídavků na nezletilé děti nebo vyplacení pravidelných částek jako prostředků na obživu;
7. pohledávky na částky, které určí pověřený soudce na podporu dlužníka a jeho rodiny, je-li dlužník fyzickou osobou;
8. pohledávky vzniklé na základě bankovních úvěrů, včetně souvisejících výdajů a úroků, pohledávky vzniklé na základě dodávky zboží, poskytování služeb a další práce, pohledávky z nájemného a pohledávky týkající se leasingu, včetně dluhopisů;
9. ostatní nezajištěné pohledávky;
10. podřízené pohledávky, a sice v tomto pořadí:

a) pohledávky vzniklé z majetku třetích stran, které získaly zboží od dlužníka ve zlém úmyslu, pohledávky dalších nabyvatelů ve zlém úmyslu po uznání žaloby na neplatnost a půjčky poskytnuté dlužníkovi, který je právníkou osobou, partnerem nebo akcionářem vlastním alespoň 10 % základního kapitálu nebo hlasujících práv na valné hromadě, případně členem hospodářského zájmového sdružení (*grupu de interes economic*);

b) pohledávky vzniklé na základě bezplatného jednání.

14 Jaké jsou podmínky pro skončení insolvenčního řízení a jeho účinky (zejména vyrovnáním)?

Je-li řízení o vyrovnání s věřiteli úspěšně ukončeno ve lhůtě stanovené v dohodě, rozhodne pověřený soudce o zapsání splnění předmětu dohody o vyrovnání. Změny pohledávek stanovené v dohodě o vyrovnání s věřiteli tak nabývají právní moci (článek 36 zákona č. 85/2014).

Reorganizační řízení zahrnující pokračování obchodní činnosti nebo plánovanou likvidaci (*lichidare pe bază de plan*) bude ukončeno rozsudkem vyneseným na základě zprávy, kterou vypracuje správce majetkové podstaty a jejímž závěrem je, že všechny platební závazky přijaté v potvrzeném plánu byly splněny a že veškeré aktuálně splatné pohledávky byly uhrazeny. Je-li řízení zahájené za účelem reorganizace poté přeměněno v likvidační řízení, bude ukončeno v souladu s předpisy o likvidačním řízení. Od data potvrzení plánu reorganizace pod dohledem soudu a po dobu reorganizace je dlužník zproštěn rozdílu mezi hodnotou závazků, které měl před potvrzením plánu, a hodnotou uvedenou v plánu.

Likvidační řízení bude ukončeno, jakmile pověřený soudce schválí závěrečnou zprávu, všechny prostředky a majetek z majetkové podstaty dlužníka jsou rozděleny a nenárokováné prostředky jsou uloženy v bance. Po ukončení řízení je vydán příkaz k výmazu dlužníka z rejstříků, v nichž byl uveden.

Ukončením řízení jsou pověřený soudce, správce majetkové podstaty nebo likvidátor a všechny osoby, které jim byly nápomocné, zbaveni veškerých povinností nebo závazků spojených s řízením, dlužníkem a majetkovou podstatou dlužníka, věřiteli, držiteli přednostních práv, akcionáři nebo partnery. Ukončením likvidačního řízení je dlužník, který je fyzickou osobou (vykonávající hospodářskou činnost), zproštěn svých závazků před likvidací, pokud nebyl usvědčen z podvodného úpadku nebo podvodných plateb či převodů; v takovém případě bude zproštěn svých závazků pouze v rozsahu, v jakém byly splněny v rámci řízení.

15 Jaká práva mají věřitelé po skončení insolvenčního řízení?

Po ukončení insolvenčního řízení jakéhokoli druhu nemohou věřitelé po dlužníkovi vymáhat pohledávky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení. Věřitelé mohou nadále vymáhat pohledávky v plné výši vůči spoludlužníkům a ručitelům dlužníka.

16 Kdo ponese náklady vzniklé v insolvenčním řízení?

Veškeré náklady vzniklé v zákonném řízení včetně nákladů souvisejících se zasíláním oznámení, výzev a procesních písemností správcem majetkové podstaty nebo likvidátorem se hradí z majetkové podstaty dlužníka (článek 39 zákona č. 85/2014). Pokud finanční zdroje dlužníka nejsou dostatečné, bude podána žádost do likvidačního fondu (*fondul de lichidare*).

17 Jaká pravidla platí pro neplatnost, odporovatelnost nebo neúčinnost právních jednání poškozujících společný zájem věřitelů?

Soudem jmenovaný správce majetkové podstaty nebo likvidátor mohou podat **žalobu na neplatnost podvodného jednání a transakcí** dlužníka, které poškozují práva věřitelů a které byly provedeny během dvou let před zahájením řízení.

Zneplatnit lze tyto úkony nebo transakce dlužníka s cílem vrátit převedený majetek nebo hodnotu jiných poskytnutých výhod:

- a) převody majetku bez náhrady provedené během dvou let před zahájením řízení; z toho je vyloučeno sponzorství pro humanitární účely;
- b) transakce, kdy dlužník zjevně poskytl více, než obdržel, provedené během šesti měsíců před zahájením řízení;
- c) úkony provedené během dvou let před zahájením řízení se záměrem zamezit tomu, aby majetek mohl nárokovat věřitelé, nebo poškodit jejich práva jiným způsobem;
- d) převody vlastnictví na věřitele za účelem vyrovnání předchozího dluhu provedené během šesti měsíců před zahájením řízení, pokud částka, kterou věřitel mohl získat v případě likvidace dlužníka, je nižší než hodnota převodu vlastnictví;
- e) stanovení přednostního práva v souvislosti s nezajištěnou pohledávkou během šesti měsíců před zahájením řízení;
- f) záloha na splacení dluhu uhrazená během šesti měsíců před zahájením řízení, pokud datum splatnosti mělo být ke dni zahájení řízení;
- g) převod nebo převzetí závazků dlužníkem během dvou let před zahájením řízení se záměrem zatajit nebo oddálit platební neschopnost nebo se dopustit podvodu vůči věřiteli.

Níže uvedené úkony nebo transakce lze též prohlásit za neplatné a získat výhody zpět, pokud byly provedeny během dvou let před zahájením řízení s osobami, které jsou v právním vztahu s dlužníkem:

- a) transakce uzavřené s komandistou (*asociat comanditar*) nebo společníkem, který drží alespoň 20 % kapitálu společnosti nebo hlasovacích práv na valné hromadě společníků, je-li dlužník komanditní společností (*societate în comandită*) nebo zemědělským podnikem (*societate agricolă*) ve formě družstva (*în nume colectiv*) nebo společností s ručením omezeným (*cu răspundere limitată*);
- b) transakce uzavřené s členem nebo ředitelem, je-li dlužník hospodářským zájmovým sdružením;
- c) transakce uzavřené s akcionářem držícím alespoň 20 % akcií dlužníka nebo hlasovacích práv na valné hromadě akcionářů, je-li dlužník akciovou společností (*societate pe acțiuni*);
- d) transakce uzavřené s ředitelem, manažerem nebo členem dozorčích orgánů dlužníka, je-li dlužník družstvo, akciová společnost nebo zemědělský podnik;
- e) transakce uzavřené s fyzickou nebo právnickou osobou, která se nachází v pozici, v níž může vykonávat kontrolu nad dlužníkem nebo jeho činností;
- f) transakce uzavřené se spoluvlastníkem nebo stranou spoluvlastníci společný majetek;
- g) transakce uzavřené s manželem/manželkou, pokrevními příbuznými a příbuznými spřízněnými sňatkem až do třetího stupně příbuzenství fyzických osob uvedených v písmenech a) až f).

Žalobu na prohlášení podvodného jednání dlužníka, které poškozují věřitele, za neplatné může podat správce majetkové podstaty nebo likvidátor do jednoho roku od uplynutí lhůty stanovené pro vypracování první zprávy správcem majetkové podstaty nebo likvidátorem, nejpozději však do 16 měsíců od zahájení řízení. Je-li žaloba přijata, získají strany žaloby své původní postavení a závazky existující k datu převodu budou znovu zaregistrovány. Takovou žalobu k pověřenému soudci může podat výbor věřitelů nebo věřitel držící více než 50 % hodnoty pohledávek zapsaných do majetkové podstaty, pokud tak správce majetkové podstaty nebo likvidátor neučiní.

Žalobu na neplatnost nelze podat proti konstitutivnímu aktu (*act de constituire*) podle majetkového práva nebo převodu vlastnictví podle majetkového práva, pokud jej dlužník uzavře v rámci své běžné obchodní činnosti. Žaloba na neplatnost konstitutivního aktu nebo převodu vlastnictví bude automaticky zapsána do příslušných veřejných rejstříků.

Co se týče výše uvedených úkonů a transakcí, existuje vyvratitelná domněnka podvodu s cílem poškodit věřitele.

Po zahájení insolvenčního řízení jsou všechny úkony, transakce a platby uskutečněné dlužníkem po zahájení řízení automaticky neplatné. Výjimku představují kroky nezbytné k výkonu obchodní činnosti, kroky schválené pověřeným soudcem a kroky schválené správcem majetkové podstaty.

Poslední aktualizace: 16/06/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v prvním oznámení.